

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vsvardi Martyrologivm

Usuardus <Sangermanensis>

Lovanii, 1573

Capvt VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42790

navim conscendens, flante Fauonio Frisiam ap-
pulis, vbi honorificè susceptus est à barbaris & re-
ge Aldgiso, & multa eorum millia verbo verita-
tis instituit, & fonte salutari regeneravit, vnde
primus ibi per hyemem opus euangelicum cepit;
quod postmodum reuerendissimus Vuillibro-
dus magna deuotione compleuit.

Aliquanto post, sanctus Ecbertus pater ac sa-
cerdos Deo amabilis, & cum omni honorificen-
tia nominandus, sitiens salutem Frisonum, cum
strenuissimis socijs, & ad prædicandum idoneis,
navim ingressus est; sed diuina voluntas eum illi
profectioni subtraxit ob aliam ecclesiæ utilita-
tem. Et vnus tantum ex socijs, Vuigbertus, con-
temptu mundi & doctrinæ scientia insignis, in
Frisiam peruenit, & duobus annis continuis gen-
ti illi, ac regi, sed sine profectu, verbum salutis
prædicabat.

CAPVT VII.

Pipinus Herstallus, secundus eo nomine dux
Brabantia, filius sanctæ Begghæ, Theodori-
cum regem capit anno sexcentesimo nonagesimo
primo, & sub eo principando statum rerum me-
liorat. Frisios, capta eorū vrbe Traiecto, sibi sub-
iugat, qui nunquam antea didicerant externo pa-
rere principi. Erāt enim fidei hostes, & in odium
Christiani nominis Franciam orientalem ferro &
igni vastabant.

Regnabāt tūc in Frācia, Theodoricus iā dictus:
obiit anno sexcētesimo nonagesimo tertio. Clo-
douens tertius, eius filius: obiit anno sexcētesimo
nonagesimo septimo; & Childebert⁹ Theodoricī
filius;

C H R O N I C O N

filius; obiit anno septingentesimo decimo quinto.

Sanctissimus Lambertus, post septennium sui exilij, ex monasterio Stabulensi, per Pipinum relocatur in sua sede, Traiecti ad Mosam. Sepulturae tradidit sanctam Landradam virginem, quae fundauit Belisiam monasterium, quod nunc est Canoniarum collegium. Sanctam Odam, viduam Boggis ducis Aquitanorum, ad saeculi contemptum induxit. Quae ecclesias sua munificencia passim ditans, beato fine quieuit, in monasterio suo Amanij apud Namurcum. Ad fidem conuertit Taxandros & Campinienses. vnde Apostolus Taxandriae dici meruit.

Incidit postmodum gloriosus ille Pipinus in foedum & publicum adulterium, vnde Lambertus, quibus potuit modis, eum reuocare laborauit. Quam ob causam Dodo, frater ipsius pellicis, Lambertum Legiae, siue Leodij, in oratorio Cosmae & Damiani orantem, glorioso martyrio interemit, cum consanguineis Laberti Petro & Andoletio, anno sexcentesimo nonagesimo octauo.

Succesit pretioso martyri, sanctus Hubertus, Romae diuina admonitione consecratus, qui filius erat Bertrandi ducis Aquitaniae, sed propter Ebroini tyrannidem ad Pipinum confugerat. Multos ab idololatria ad fidem Christi conuertit, potissimum Brabantos, apud quos etiam Furae obiisse fertur, inter Louanium & Bruxellas. Anno septingentesimo decimo, caelitus admonitus, corpus sanctissimi martyris Lamberti, & sedem episcopalem, transtulit ad villam Legiam, quae martyrio, miraculis, & patrocinio tanti martyris nobilitata,

bilitata, nunc est primaria vrbs amplissimæ ditio-
nis Leodiensis. Est autem sancti Huberti corpus
aliquanto post translatum in Arduennam, ad An-
dainum, celeberrimum monasterium, quod san-
ctus Beregifus construxit tempore iam dicti Pi-
pini Herstalli.

Sub hoc principe, per Anglos, catholicam fi-
dem receperunt Frisij, hoc est, ij qui nunc dicuntur *Frisij.*
Traiectini, Frisij, Groningenses, Transiselandi, *Traiectini.*
Hollandi, & Geldri. *Hollandi.*
Geldri.

Sanctus quippe Ecgbertus iteratò attentavit
aliquos ad Frisonum & Saxonum conuersionem
destinare. Congregauit itaque duodecim Apo-
stolicos viros, Vuillibrordum, Suuitbertum, Ac-
cam, Vuigbertum, Vuilibaldum, Vuiniboldum,
Lebuinum, Euualdum nigrum, Euualdum album,
Vueréfridum, Marcellinum, & Adalbertum. Qui
Dominici gregis arietes, Traiectum appulerunt,
anno sexcêtesimo nonagesimo, & cōstanter Chri-
stum euangelizando, multos Deo lucrati sunt.

Ex his sanctus Vuillibrordus, & sanctus Suuit-
bertus, communi fratrum decreto electi sunt vt in
episcopos consecrarentur. Quare Vuillibrordus à
Pipino rege missus est Romam ad Sergium pa-
pam, qui eum anno nonagesimo sexto Clemen-
tem transnominauit, & Frisonum archiepisco-
pum consecrauit. Quem in tanto honore habuit
Pipinus princeps, quod ei & successoribus regali
donatione contulerit Traiectensem ciuitatem,
cum omnibus appendicijs. In fundo basilicæ san-
cti Thomæ construxit cœnobitalium canonico-
rum collegium. In oppido Renensi fertur leuasse
N corpus

corpus sanctæ Cuneræ. Laborauit etiam extra Frisiam. In Lotharingia enim, discipulas habuit, sanctas Harlindem & Relindem, sanctimoniales apud Maeseike: quæ nunc Leodij annumeratur. In Flandria conuertit Hulsteses, Axellanos, Haneses, Birfletanos. Treuiris, in ecclesia beatæ Mariæ ad martyres, instituit monasteriû Benedictinorum, in quo altare asseruatur portatile, quo usus est in gentiû conuersione. Epternaci apud Luxemburgos, monasteriû cõstruxit celeberrimû, in quo sepultus est anno septingentesimo trigesimo sexto.

Suuidbertus Vuillibrordi cõepiscopus.

Teisterbandia.

Sanctus Suuidbertus cõepiscopus sancti Vuillibrordi, consecratus est in Anglia, anno nonagesimo quinto, & multos conuertit in Traiectensi patria, Hollãdia & Geldria, potissimum **Duinc/hagenstejn**/ Alcmariã, Vuaterlandiã, Gorcomium, Bommeliã, Tielã, Huesdam, Burã, Batuã, & alia loca. Nominatur Apostolus Teisterbandiæ, Vuestphaliæ & Boructuariorû. Obijt anno septingentesimo decimo, sepultus in Vuerda Cæsaris ad Rhenum, vbi monasterium construxerat, ex thesauro principis Pipini, cui præfecerat sanctum Vuelleicum, euangelicum sacerdotem, Canonicum conuentus nouellæ Traiectensis ecclesiæ.

Acca, in Angliã abiit cum sancto Suuitberto, quando is in episcopum Frisiæ consecrandus erat: sed redeunte Suuitberto ipse ibi retentus est, & in episcopum Lindisfarnensem consecratus.

Vuigbertus, in Fostilandia Frisijs contermina scribitur martyrizatus, à Radbodo Frisonum rege, iam pridem per Pipinum expulso. Idem fertur occidisse sanctum Engelmundum martyrem.

Sancti

Sancti fratres germani Vuilibaldus & Vuiniboldus Aistadium commigrarunt ad Germaniam.

Sanctus Leuinus Transifelanos conuertit, *Transfelania* apud quos in Dauentria quiescit.

Sancti Ewaldi Nabiam introeuntes, Christum confessi sunt, & ab antiquis Saxonibus, glorioso martyrio coronati.

Sanctus Vuerenfridus multum populum ad fidem conuertit, potissimum in *Buestervoert* apud Arnhemium, & in *Elste* apud Neomagum.

Sanctus Marcellinus sexaginta quinque annis *Trenta* indefinenter praedicationibus & conuersionibus *Twenta* gentium insudauit, potissimum in Trenta, Twenta, *Gudenzeel* / & Dauentria.

Sanctus Adalbertus Leuita, & primus Traiectensis archidiaconus, fidem praedicauit, potissimum in Kenemaria, in qua corporalis quietis locum habet Egmondanum monasterium. *Kenemaria*

Venerunt praeterea ex Scotia ad Pipinum sanctus Vuiro episcopus, sanctus Plechelmus episcopus, vterque Romae ordinatus, & sanctus Otgerus leuita: quos summa veneratione excoluit, & locum habitationis, eis dedit Petri montem apud Ruremondam. Vuironem autem & communibus consultationibus adesse voluit, & confessorium suum habuit.

Ab eodem Pipino principe sanctus Vrsmarus episcopus per interuentum sancti Hidulphi principis Lobiensis, monasterium Lobiense regendum suscepit, anno sexcentesimo nonagesimo octauo. Qui multos ad fidem conuertit in partibus Hannoniae, Fania & Theoracia, *Lobinum monasterium*, *Fania*, *Theoracia*

CHRONICON

item in Flandria, potissimum in finibus Menapum, vt veteres loquebantur. Vnde dictus est Apostolus Theoraciæ, Flandrensium, & Menapensium. In Fania discipulum habuit sanctum Dondonem abbatem. In Flandria Aldo donauit ei **Widenburth**, de suo vocabulo dictum. vbi in honorem beati Petri ecclesiam consecrauit, quatenus beatus Apostolus Flandrensibus & Menapibus patrocinetur. Obijt anno septingentesimo decimo tertio, Cui successit sanctus Erminus, episcopus & abbas.

Habuit etiam sanctus Vuillibrordus in Frisonum conuersione cooperatorem sanctum Vulfrannum, episcopum Senonensem. Is enim anno septingentesimo, cum licentia Childeberti regis, & Pipini principis, Frisonum genti quinq; annis infatigabiliter prædicauit, & multos, abrenunciata sorde idololatriæ, fidei fonte abluebat.

Ornauit tum etiam sua sanctitate, & vsque ad mortem exilij ærumna, Altummontem Hannoniæ monasterium, sanctus Ansbertus, episcopus Rothomagensis, cuius corpus Halidulphus abbas summo honore Fōtanellam retulit, anno sexcentesimo nonagesimo quinto.

Circa hæc tempora in Ghela martyrium perpeffa est ob castitatem sancta virgo Dympna Hyberna, à proprio genitore, cum presbytero Gereberno: & apud Tūgros, S. Euermarus, cū socijs.

CAPVT VIII.

Carolus Martellus, ex Alpaide filius Pipini principis, paterni principatus hæres fit, anno septin-